

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0406U002192

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-05-2006

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мушніна Олена Олександрівна

2. Mushnina Olena Oleksandrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Шифр наукової спеціальності: 10.02.16

Назва наукової спеціальності: Перекладознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-05-2006

Спеціальність за освітою:

Місце роботи здобувача: Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАНУ

Код за ЄДРПОУ: 05540161

Місцезнаходження: 01001, Україна, Київ-01, вул. Трьохсвятительська, 4

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.11

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 60, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: 01033, м. Київ, вул. Володимирська, 64

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 20.19.23

Тема дисертації:

1. Граматичні особливості українського перекладу англomовної науково-технічної та художньої прози
2. Grammatical Peculiarities of the Ukrainian Translation of English Language Scientific-Technical and Literary Prose

Реферат:

1. Роботу присвячено комплексному дослідженню граматичних особливостей науково-технічного та художнього перекладу. Порівняно основні прийоми та способи відтворення вибраних граматичних явищ у цих видах перекладу. Виявлено дивергентні та конвергентні риси у використанні прийомів та способів у перекладі науково-технічних та художніх текстів. Зіставлено якісні та кількісні характеристики використання прийомів та способів відтворення досліджуваних граматичних явищ у науково-технічному та художньому перекладі. Виокремлено прийоми передачі у перекладі граматичних явищ, характерних лише

для одного з порівнюваних видів перекладу. Встановлено, що у науково-технічному та художньому перекладі використовується здебільшого однаковий арсенал прийомів та способів перекладу, які, звичайно, виявляють ознаки конвергенції та дивергенції. Розбіжності в наборі прийомів перекладу окремих граматичних явищ у текстах науково-технічної та художньої літератури виявляються здебільшого у різній частотності використання прийомів перекладу. Перекладачеві худо-жніх творів, на відміну від перекладача науково-технічних матеріалів, слід враховувати більшу кількість особливостей перекладу, зокрема, частішу необхідність використання індивідуально-перекладацьких рішень при відтворенні у перекладі і раціонально-логічної, і естетично-художньої інформації, що міститься у текстах цього стилю

2. The thesis sets out to provide a comprehensive description of translational differences and strategies in reproducing grammatical forms and constructions in scientific-technical and literary works. This is the first substantial research work devoted to the contrastive analysis of grammatical peculiarities of scientific-technical and literary translation types. The research is based on the data collected from original and translated texts of English and Ukrainian scientific-technical and scientific popular and literary texts. It consists of an introduction, three chapters, conclusions, a list of references and eleven appendices. Chapter I outlines the basic tasks of general and special translation theories on the example of scientific-technical and literary translation types. The chapter presents an overview of key linguistic and translation studies works in the field, with much attention paid to general translation related to peculiarities of styles of scientific-technical and literary prose. The focus is on the analysis of grammatical aspects of English-Russian and English-Ukrainian translation which was followed by an in-depth description of studies devoted to grammatical problems of scientific-technical and literary translation types. The investigation of sample grammatical forms and constructions from English language scientific-technical and literary works and their corresponding Ukrainian equivalents allowed us to single out English grammatical phenomena that are of greatest importance in terms of translation due to the insufficient degree of investigation of ways and methods of their Ukrainian rendering. In addition, these are the phenomena studied in the field of scientific-technical translation only which are characterized by a low level of development in terms of literary translation which causes difficulties in the latter. Moreover, the grammatical forms and constructions analysed present one of the most complicated translation cases related to understanding the syntactic structure and morphological composition of English sentences which acquire special importance in the light of comparison of peculiarities of their rendering in the texts of different functional styles, in particular, the styles of scientific-technical and literary prose. Chapter II reveals convergent and divergent features of Ukrainian translations of English language scientific-technical and literary prose in terms of morphology. Of special translation interest here are the peculiarities of rendering the number forms of English nouns, conveying the meanings of definite and indefinite articles, adverbs ending in -ly having different syntactic functions as well as rendering imperative forms of English verbs. The research presents common and different features in the ways and methods used in translating these grammatical forms and constructions in English language scientific-technical and literary texts, their quantitative characteristics having been evaluated and compared. The chapter highlights ways and methods of translating morphological phenomena peculiar to one of the translation types compared. Chapter III deals with syntactic peculiarities of translating English language scientific-technical and literary texts analysing them separately on the level of phrases, in particular two-, three- and multi-componential noun clusters, and the level of sentences, namely syntactic constructions such as sentences with the agentive subject expressed by an inanimate noun, subjective infinitive constructions, causative constructions, absolute constructions, emphatic constructions, their statistical and quantitative analysis having been made. The thesis scientifically proves that in the scientific-technical translation and literary translation largely the same set of methods and techniques of translation is used which are sure to reveal convergence and divergence features. According to the statistical analysis conducted, differences in the set of translation methods of separate grammatical phenomena in scientific-technical and literary texts are found to have different frequency of using translation methods and techniques. Unlike the translator of scientific and technical materials, the translator of literary works should take into account a greater number of translation peculiarities, in particular, greater necessity of using translator's individual solutions in rendering both rational and logical and aesthetic and artistic information contained in literary texts.

The thesis is the first comprehensive study of rendering grammatical forms and constructions in scientific-technical and literary texts in the light of current translation studies. The theoretical and experimental study of English-Ukrainian translations of scientific-technical and literary prose makes it possible to draw a conclusion that an obligatory precondition of adequate translation is the translator's ability of correct analyzing the structure of a foreign language sentence, correct identifying grammar difficulties and building a translated sentence in conformity with the target language norms and translation genre peculiarities. The choice of the translation strategy of grammatical forms and constructions is to some extent dependent upon the peculiarities of the translator's style and his/her linguistic competence. The present research has covered grammatical phenomena which constitute most important problems in scientific-technical and literary translation types. Its results can be used for solving practical problems in terms of English-Ukrainian translation, in particular when rendering texts of different functional styles. The thesis submitted will contribute to the theory of scientific-technical and literary translation as well as contrastive grammar and contrastive stylistics.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карабан В'ячеслав Іванович
2. Karaban Vyacheslav Ivanovych

Кваліфікація: 10.02.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гудманян Артур Грантович
2. Гудманян Артур Грантович

Кваліфікація: 10.02.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гладуш Надія Федорівна
2. Гладуш Надія Федорівна

Кваліфікація: 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Чередниченко Олександр Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Чердниченко Олександр Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.